

lady

מאז שמחירי השוק שלו ירדו בכ־30%, הוא נלחם להמציא את עצמו מחדש. הירסט

הירסט מבקש לאתגר את האמון של קהלו. מצד אחד הוא משקיע מאמצים גדולים כדי לשכנע באמיתות הסיפור, ומצד שני שותל עבודות שצוחקות על הקהל המאמין. מבט מקרוב מגלה שאחד הפסלים הוא של האמן עצמו. על פסל אחר כתוב מאחור made in China, ואפשר לזהות גם את מיקי מאוס מכוסה אלמוגים

ערך ריאלי: מיליארד דולר
להציג תערוכה שעוסקת בסיפור כוזב, בדיוק בתקופה שבה נולד הביטוי 'פייק ניז'ז', זה לא פחות ממבריק. אלא שהעבודה על התערוכה הזאת נמשכה עשור, והחלה הרבה לפני שטרמפ התכונן לעזוב את המגדל המזוהב שלו לטובת הבית הלבן. אחד האתגרים של הירסט היה למצוא מקום שיכיל את 189 היצירות של התערוכה, רובן בממדים שאינם מתאימים למרבית מוסדות האמנות בעולם. לעזרתו נחלץ אחד האספנים הגדולים של תקופתנו - פרנסואה פינו. איל ההון הצרפתי בן ה־80, שעשה את הונו מבעלות על מותגים כמו גוצ'י, איב סן לורן ובית המכירות כריסטס, הפקיד ב־2001 את עסקיו בידי בנו כדי להקדיש את חייו לאמנות ולאוסף שלו, המכיל כ־3,000 יצירות אמנות. חיפושיו אחרי מקום מתאים להציגו הביאו אותו לונציה, שם רכש את פאלאצו גראסי, ארמון מפואר מהמאה ה־18 על גדות הגרנד קאנאל, ואת הדוגאנה - בית המכס הישן שנמצא בפתח התעלה הגדולה. שתי הרכישות האלה הדביקו לו את הכינוי 'הסוחר מונציה'.

קטאר, והצבת פסל בגובה 18 מטר בדרום אנגליה. אבל שום דבר לא דומה לפרויקט השאפתני, המגלומני, המוצג כעת בונציה. לא במקרה נשמע שם התערוכה, Treasures From the Wreck of the Unbelievable, כמו סיפור אגדה. האנייה 'לא ייאמן' נטרפה באוקיינוס ההודי לפני 2,000 שנה, כאשר היא נושאת אוסף עתיק של אוצרות אמנות. שרידי האנייה התגלו ב־2008, והתערוכה מציגה את היצירות שנמשו מן הים, העשויות שיש, ברונזה וזהב. חלקן במצב טוב, חלקן פגועות וחלקן מכוסות באלמוגים אחרי שהות הארוכה במים. הירסט מבקש לאתגר את האמון של קהלו. מצד אחד הוא משקיע מאמצים גדולים כדי לשכנע באמיתות הסיפור, כולל וידיאו וצילומים תת ימיים של מבצע חילוץ האוצרות ממעמקי הים, ואפילו מודל של האנייה שטבעה. מצד שני הוא שותל בתערוכה עבודות שצוחקות על הקהל המאמין. מבט מקרוב מגלה שאחד הפסלים הוא של הירסט עצמו. על פסל אחר כתוב מאחור made in China, ואפשר לזהות גם את מיקי מאוס ואת גופי מכוסים אלמוגים.

יצולומים: Gettyimages, עיראל, דבי לוזיון

דבי לונציה, ונציה, אמנות

עושר, יצירתיות, חוצפה ואומץ. שד עם קורה, בחלל המרכזי בתערוכה של הירסט

מגלומניה ארוזה היטב

להציג תערוכה שעוסקת בסיפור כוזב, בדיוק בתקופה שבה נולד הביטוי 'פייק ניז'ז', זה לא פחות ממבריק. דמיאן הירסט, הילד הרע של האמנות, מצליח לגנוב את כל תשומת הלב מהביאנלה בונציה. הוא דוחף לנו את הכי גדול, הכי נוצץ, הכי קיטש, ואנחנו נוהרים בהמונינו ומתפעלים כנדרש

א פשר לאהוב אותו, אפשר לשנוא אותו, ורבים אכן שונאים, אבל אי אפשר להתעלם ממנו. דמיאן הירסט, 52, האמן שהעלה את האמנות הבריטית הצעירה על המפה, הידוע בתור הילד הרע של האמנות, שוב שבר את הכלים והפך את ונציה למגרש המשחקים שלו. תוך שהוא מצליח להטיט את תשומת הלב אפילו מהביאנלה - הצגת האמנות היוקרתית בעולם - מציג הירסט תערוכת ענק, המתפרשת על פני שני מבנים ונציאניים חשובים, בשטח כולל של 5,000 מ"ר. מאז התערוכה הראשונה שאצר לעצמו ולחבריו באוניברסיטת גולדסמית בלונדון בשנת 1988, הוא לא רק מהאמנים העכשוויים הנמכרים והעשירים ביותר, אלא גם השרוי ביותר במחלוקת. הוא התפרסם בסדרת עבודות שבהן הציג פוחלצים של חיות בתוך מיכלי פורמלין ענקיים, הידוע מביניהם הוא כריש ענק שנמכר ב־2005 תמורת 12 מיליון דולר. ב־2007 הוא יצר גולגולת משובצת ב־8,600 יהלומים ושם עליה תג מחיר של 100 מיליון דולר. שיא הקריירה שלו הגיע כעבור שנה, כאשר במהלך חסר תקדים עקף את הגלריסטים שלו, וארגן ישירות מול בית המכירות סותבי'ס מכירה פומבית של עבודותיו. המכירה התקיימה ביום שליהמן ברדרס הכריזו על פשיטת רגל, יריית הפתיחה של המפולת הכלכלית הגדולה, ובכל זאת הניבה לא פחות מ־200 מיליון דולר. אלא שמאז עומעם אורו בעיני האספנים, ומחירי השוק שלו ירדו בכ־30%. הירסט אינו נח רגע, ומנסה להמציא את עצמו כל הזמן מחדש, כולל פתיחת גלריה משלו בלונדון וגלריה ניופורט סטריט, הכנת מיצב של 14 פסלי ברונזה ענקיים שנרכש ב־2013 על ידי הממשל של

מיקי, 2017

↑ האנייה 'לא ייאמן' נטרפה באוקיינוס ההודי לפני 2,000 שנה, לכאורה. 'הידרה וקלי מתגלות על ידי ארבעה צוללנים', 2017

↓ קיטש שהוא ביטוי מדויק של התרבות הנוכחית. 'הלוחמת והדב', 2017

'האספן' (דיוקן עצמי), 2017

כמעריך ותיק של הירסט, כששמע על הפרויקט השאפתני הציע פינו את שני חלליו לתצוגה. הוא לא עשה זאת רק מטוב לב: פינו הוא אספן של הירסט כבר 30 שנה, ויש לו אינטרס שהקריירה שלו תתאושש. גם בית המכירות כריסטיס שבבעלותו ירוויח מכך. ואכן, עבודות רבות מהתערוכה כבר נמכרו. לא ברור אם מתוך אופטימיות או ראיית הנוגד, הירסט הכין שלושה העתקים של כל עבודה ועוד שני עותקי אמן. היה מי שכבר עשה את החשבון שהערך הריאלי של התערוכה, שעתה להירסט 100⁶⁰ מיליון דולר (הוא לא הסכים לנקוב בסכום המדויק), הוא כמיליארד דולר.

אני חייבת להודות - באתי לתערוכה צינית וספקנית. אני עוקבת אחרי הקריירה של הירסט בהשתאות מהולה בשאט נפש. כמו שרציתי שהמכירה ב־2008 תנחל כישלון כי היה בה משהו כה יהיר, כך חשתי לגבי התערוכה הזאת, שהיא כמעט לא מוסרית מרוב שהיא גרנדיוזית. הציניות שלי פגה עם כניסתי לאולם הראשון בפונטה דלה דוגאנה, כשקריאת 'וואו' ברחה לה באופן ספונטני, והלסת נשמה מהגודל, העושר, היצירתיות, הביצוע, החוצפה והאומץ.

יש כאן מהלך של 'תמות נפשי עם פלישתים' - ולדעתי זה הצליח בגדול. גם אם הדעות חלוקות, כולם מדברים על הירסט, אפילו יותר מאשר על הביאנלה. הקיטש הזה, מרובה הזהב והשיש, הוא ביטוי מדויק של התרבות הנוכחית. לזה מתכוונים כשאומרים שכל תרבות מקבלת את האמנות שהיא ראויה לה. הירסט ממשיך לצחוק על כולם, ונהנה מכל רגע. הוא דוחף לנו את הכי גדול, הכי נוצץ, הכי קיטש, ואנחנו נוהרים בהמונינו ומתפעלים כנדרש. הכול לפי התוכנית. □

צילומים: © 2017 DACS/SIAE. All rights reserved. Damien Hirst and Science Ltd. Gettyimages, יוסף גריק, יוסף גריק, דב לוזין